

Aan: Bestuur Regio FoodValley

Van: Stuurgroep Triple Helix samenwerking (Johan Janssen en René Hilhorst)

Versiedatum: 9 april 2015

Hierbij de reacties van de gemeenteraden op het document “Op weg naar Strategische Agenda 2015-2019” en de mening van de stuurgroep Triple Helix daarover. De triple helix partners vanuit het Onderwijs en de Ondernemers hebben in een eerder stadium als commentaar op dit document geleverd en dat is in de versie waarop de raden hebben gereageerd, al verwerkt. Na deze commentaarronde is gestart met het schrijven van de definitieve Strategische Agenda. De planning is dat deze Strategische Agenda begin april a.s. in de stuurgroep Triple Helix kan worden besproken.

Algemeen commentaar vanuit de raden

Vanuit de raden komt veel waardering over inhoud, proces en aanpak van de Strategische Agenda. Zo is er waardering voor de in de notitie aangebrachte focus. Daar is de stuurgroep uiteraard blij mee. Verschillende vragen zijn gesteld over monitoring, voortgangsbewaking en indicatoren.

Ook worden er soms vragen gesteld over zaken die buiten de scope of schaal van de Strategische Agenda vallen. Daarvoor verwijst de stuurgroep naar andere beleidsdocumenten, zoals de Gebiedsvisie, waar dit beter bij past, of naar specifieke projecten die onderdeel kunnen zijn van deze Strategische Agenda.

Tot slot is de financiering een terugkerend thema. Daarvoor geldt dat dit per project wordt gedaan. Bij het Uitvoeringsprogramma als geheel zal een financiële paragraaf worden gevoegd.

Focus

Er is veel waardering voor de aangebrachte focus in de notitie “Op weg naar Strategische Agenda 2015-2019”. Deze focus zullen wij ook aanbrengen in de Strategische Agenda en vervolgens het Uitvoeringsprogramma. Dat betekent dat we ons blijven concentreren op de vijf in de notitie genoemde opgaven. De samenwerking in de FoodValley regio richt zich op Economie & Werkgelegenheid en Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en Mobiliteit. De stuurgroep beperkt zich tot deze focus. Duurzaamheid maakt van deze opgaven en werkelden een integraal onderdeel uit en zal in de (focus)-projecten worden geïntegreerd.

Daarom zal in het Uitvoeringsprogramma naast een financiële ook een duurzaamheidsparagraaf komen.

	Reacties gemeenteraden	Voorstel voor verwerken / mee op te gaan?
Barneveld	Bijna alle fracties zijn lovend over de ambitie in de notitie en ook over de aangebrachte focus. Een enkele fractie plaatste een opmerking over de grote ambitie in relatie tot de grootte van de regio.	Voor ondernemers en onderwijsinstellingen is de omvang van de regio niet bepalend. Zij opereren nationaal en internationaal. In een gezamenlijke agenda met gedeelde ambities kunnen we ons niet tot de regio beperken.
	Graag een duidelijke gemeenteschappelijke agenda op het terrein van bereikbaarheid.	De uitvoering van de netwerkvisie is afgestemd op het uitvoeringsprogramma.
	Aandachtspunt is de rapportage in meetbare resultaten. De raad wil zicht krijgen op de effectiviteit van de collectieve inspanning.	Dit wordt opgepakt in het kader van de projecten Regiobarometer en de Strategische Agenda. Binnen de Regiobarometer wordt een beperkt aantal indicatoren (door)ontwikkeld waarvoor ook gegevens beschikbaar zijn. We formuleren in de Strategische Agenda enkele Smart Doelstellingen. Zie hiervoor de besluitvorming over de Regiobarometer.
	Het amendement van Rhenen wordt onderschreven en daarbij ook graag aandacht voor de agrarische sector.	Binnen het project regio Barometer worden indicatoren ontwikkeld op basis van bestaande, beschikbare data die relevant zijn voor de Strategische Agenda. Zie ook het commentaar bij "Rhenen". De belangrijkste economische uitdaging is het verder versterken van het AgroFoodprofiel van de regio. Verder wordt sterk ingezet op betrekken van MKB bij de local buzz. De primaire agrarische bedrijven zijn een belangrijke doelgroep van deze Strategische Agenda. Uiteraard is het aan de ondernemers zelf om deze kansen ook te benutten.
	Onduidelijk is welke organisatiestructuur nodig is om de ambities waar te maken. Aan de ene kant wordt gevraagd om een krachtige aanpak en aan de andere kant mag het geen extra bestuurslaag worden met de daaraan verbonden kosten.	Er is gekozen voor een stuurgroep die bestaat uit zes vertegenwoordigers uit de Triple Helix. Deze zal over een jaar worden geëvalueerd om na te gaan of dit voldoende is om de Strategische Agenda uit te kunnen voeren.
	De PR voor FoodValley kan nog beter (ook in Barneveld zelf).	Bij de strategische opgave voor Branding&Marketing wordt hierop ingezet. Het is aan de Triple Helix partners om hier passende projecten voor aan te dragen.
	Waardering voor de inzet van de regio om naast de colleges ook de raden van de deelnemende gemeenten regelmatig met elkaar in contact te brengen.	Dank.

Ede	Van de raad van Ede is een amendement ontvangen, bestaande uit onderstaande onderdelen: Ontwikkel een slagvaardig en democratisch gelegitimeerd governancemodel voor de FoodValley regio, dat recht doet aan de triple helix samenwerking. Toon meer ambitie in het tempo en de intensiteit van de samenwerking.	In overleg met de Triple Helix partners vanuit onderwijs en ondernemers is een governancemodel ontwikkeld dat aansluit op de wensen van alle partners. De kern hiervan is een stuurgroep waarin vanuit de gemeenten, ondernemers en onderwijsinstellingen twee bestuurders deelnemen.
	Breng voldoende focus aan met het oog op beperkte mogelijkheden tot funding	De strategische agenda is gericht op de economische ontwikkeling van de regio. Binnen deze focus worden projecten benoemd die bijdragen aan dit doel. Elk project kent een eigen trekker en eigen financiering. Als een project niet bijdraagt aan het doel van de Strategische Agenda of niet gefinancierd kan worden, dan wordt het niet in dit kader uitgevoerd.
	Betrek de raad pro-actief te betrekken bij de funding en cofinanciering	De B&W's zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van de Strategische Agenda. Zij informeren hun raden over de voortgang. Bij projecten waaraan gemeenten (co)financieren en/of een trekkerschap hebben, zullen de colleges eveneens de raden actief betrekken.
	Ontwikkel SMART-indicatoren	Regio FoodValley neemt deel aan het project Regiobarometer van de provincie Gelderland. Hierin worden indicatoren ontwikkeld waarmee de voortgang van de Strategische Agenda en onderliggende projecten kan worden gemeten. De daarvoor benodigde statistische gegevens en rekenmodellen worden in bovenregionaal verband verzameld/ontwikkeld en op regionaal niveau verfijnd.
	Schenk meer aandacht aan duurzaamheid	Duurzaamheid is integraal onderdeel van de uitvoering van de opgaven. Zowel ecologische als sociale duurzaamheid is onderdeel van de Strategische Agenda. We vragen de partners om hier met concrete, (financieel) onderbouwde projectvoorstellen voor te komen.
	Zet meer in op faciliterende rol van overheid bij ontmoeten en verbinden	Samen met onze partners uit onderwijs en bedrijfsleven willen we deze rol verder invullen en daarbij de meerwaarde die overheden hierin kunnen bieden verder verkennen/ontwikkelen.
	Gebruik heldere en motiverende taal (geen jargon)	Het document 'Op weg naar Strategische Agenda 2015-2019' wordt herschreven naar een verkorte, bestuurlijke versie en een populaire brochure.
	Werk actief aan een netwerk van foodregio's in en buiten Europa.	Dankzij de "Brussel"- inzet van Regio FoodValley is hiermee een begin gemaakt. Regio FoodValley is lid geworden van een Europees netwerk. Verder wordt verwezen naar de notitie 'Internationalisering' van de heer A.W. Kolff; Regiobestuur 20 maart 2015.

Nijkerk	Met betrekking tot SA: De fracties zijn positief over de rode draad van de notitie “op weg naar een strategische agenda”(de centrale opgaven; de gelijkwaardige rol van de partners en faciliterende rol overheid; nadruk op “doen”; pragmatische aanpak en beperkte governance)	Dank.
	De definitieve Strategische agenda mag korter en bondiger	Gaan we doen.
	De commissie wil dat de geografische afbakening van de regio niet te strak wordt gehanteerd, maar dat er ruimte is om samen te werken met partners over de grenzen van de regio heen als dit kansen biedt. Dit wordt wel genoemd in de notitie maar vanuit Nijkerk wordt er aan gehecht dat dit ook in de definitieve notitie wordt benoemd.	Wij zullen deze denklijn ook overnemen in de definitieve Strategische Agenda.
	Met betrekking tot het uitvoeringsprogramma: De opgaven van de strategische agenda ziet men als een goede kapstok om initiatieven van partners onder te kunnen brengen. De grote hoeveelheid projecten en activiteiten, die als voorbeelden worden genoemd, wordt niet geheel realistisch geacht door de commissieleden. Zij zouden graag bij uitwerking van het Uitvoeringsprogramma nog meer focus en prioritering zien.	In het Uitvoeringsprogramma wordt focus aangebracht. We willen alleen de projecten oppakken waar energie op zit.
	Er wordt belang aan gehecht dat er voldoende ruimte is voor lokale bedrijven en instellingen om projecten/initiatieven aan te dragen, voor zover deze passen bij de opgaven van de strategische agenda. In Nijkerk zien we veel overeenkomsten tussen de onderwerpen van de lokale groeiagenda en de opgaven uit de Strategische Agenda FoodValley regio. Het zou mooi zijn om relevante projecten die ontstaan in het kader van de lokale groeiagenda aan kunnen haken bij FoodValley zodat bijvoorbeeld opschaling mogelijk wordt.	Het ligt in de bedoeling de (lokale) ondernemers in de lead te zetten bij het voorstellen en uitvoeren van concrete projecten.
	De commissie hecht eraan dat doelstellingen SMART worden uitgewerkt (targets gekoppeld aan de indicatoren) om vooraf meer duidelijkheid te verschaffen over wat de samenwerking gaat opleveren.	Dit wordt opgepakt in het kader van de projecten Regiobarometer en de Strategische Agenda. Binnen de Regiobarometer worden een beperkt aantal indicatoren (door)ontwikkeld waarvoor ook gegevens beschikbaar zijn. We formuleren in de Strategische Agenda een beperkt aantal Smart Doelstellingen waarmee we de voortgang van de Regio FoodValley kunnen volgen. Zie hiervoor de besluitvorming over de Regiobarometer.
	De commissie vindt een financiële paragraaf bij het uitvoeringsprogramma noodzakelijk (kosten en opbrengsten)	Het is onze bedoeling om alle activiteiten en projecten van een financiële paragraaf te voorzien. Bij het Uitvoeringsprogramma zal een financiële paragraaf worden gevoegd. De verantwoordelijkheid voor de projecten ligt bij de desbetreffende bestuurders.

	In het uitvoeringsprogramma moet duidelijk herkenbaar zijn dat de nadruk ligt op “doen” en dat de overheidsinzet verandert: zo min mogelijk bureaucratie en overheidsinzet richt zich op het ondersteunen van projecten door de partners, waardoor inderdieneffecten mogelijk worden. Samenwerking moet de gemeenten minder gaan kosten omdat we anders gaan samenwerken (dit betekent dus ‘eigen’ overheidsambities bijstellen, niet blijven doen wat we eerder deden en de Triple Helix samenwerking extra erbij doen).	De nadruk ligt inderdaad op “doen” en de projecttrekker is er voor verantwoordelijk dat zijn of haar project zo kosteneffectief mogelijk wordt uitgevoerd. Als dat projecten betreft waar de overheid deelnemer of trekker in is dan kunnen de bestuurders van gemeenten daar direct invloed op uit oefenen. Kosteneffectief werken is ook doel van de voorgenomen Governance.
	Daarnaast is gevraagd om duidelijk aan te geven wanneer een evaluatie plaatsvindt van het Uitvoeringsprogramma.	Het is de bedoeling om jaarlijks voortgangsberichten over het uitvoeringsprogramma aan de colleges van B&W te presenteren met het verzoek om dit met hun raden te delen.
Renswoude	Evenals in de andere raden, is er in de raad van Renswoude waardering voor proces en inhoud van de notitie “Op weg naar Strategische Agenda”. De raad ziet graag aandacht voor de problematiek in het buitengebied. Wij denken dat het voor de producerende agrarische bedrijven van groot belang is dat zij kunnen beschikken over snel internet. De datastroom binnen hun bedrijfsprocessen neemt gestaag toe. Snel internet is noodzakelijk om deze ontwikkeling het hoofd te kunnen bieden en zo verdere innovatie mogelijk te maken.	In de Strategische Agenda wordt ingezet op een sterke fysieke en digitale infrastructuur in het hele gebied. Dus ook buiten de bebouwde kom.
	Ook zou het goed zijn om een oplossing te zoeken voor de stoppende agrarische bedrijven, zodat de bedrijven die zich verder willen ontwikkelen hier ook de gelegenheid toe krijgen	Hiervoor bestaat aandacht in RFV (zie o.m. Gebiedsvisie). In de regio is ook behoefte aan goedkope vestigingsruimte voor startende, innovatieve bedrijven in de foodsector. In concrete situaties moet worden afgewogen of de gebouwen van (bepaalde) voormalige agrarische bedrijven hiervoor kunnen worden ingezet.
Rhenen	In de Strategische Agenda staat het bevorderen van het toerisme met name genoemd (inhoudelijke opgave 5). Dit is in de uitwerking gesplitst in zakelijk en overig toerisme (“Faciliteren van de komst van passende accommodaties (hotels en congrescentra) voor de zakelijk markt” en “Verblijf voor (familie van) kenniswerkers en andere recreanten aantrekkelijk maken”). Dit nog nadrukkelijker in de Strategische Agenda opnemen; ook met betrekking tot de vrijetijdsbesteding van alle inwoners van de regio.	Deze suggestie wordt overgenomen. Zowel vanuit de voorziening als de gebruiker is er inderdaad geen onderscheid tussen iemand van buiten de regio, een kenniswerker of een inwoner.

	Er zijn ooit plannen geweest om het Binnenveld op een duurzame manier te ontwikkelen. Inmiddels zijn daar al wat stappen in gezet, samen met de WUR. Verdere ontwikkeling hiervan is belangrijk voor de uitstraling van de regio. Dit moet opgenomen worden in de Strategische Agenda.	De Strategische Agenda is een tripartiete afspraak gericht op economische ontwikkeling. Het Binnenveld als specifiek gebied past niet in deze scope. In de Gebiedsvisie (waarin de link tussen ruimte en economie in brede zin is uitgewerkt) is dit onderwerp bij name genoemd.
	Het MKB wordt uitdrukkelijk genoemd, waar de raad blij mee is. Wat is echter de positie van midden- en laagopgeleiden in dit plaatje? Hier moet voldoende aandacht voor zijn.	Sociale duurzaamheid is beschreven als een typisch kenmerk van regio FoodValley en daarmee onderdeel van de Strategische Agenda. Iedereen moet mee kunnen profiteren van economische ontwikkeling en een kans krijgen voor (bij)scholing en op de arbeidsmarkt.
	Het is goed als er indicator opgenomen wordt over de tevredenheid van ondernemers met betrekking tot de besturen en gemeentelijke organisaties in FoodValley, liefst gesplitst naar grootbedrijf en MKB. Dit moet de regio ook blijven monitoren.	Binnen het project regio Barometer worden indicatoren ontwikkeld op basis van bestaande, beschikbare data die relevant zijn voor de Strategische Agenda. De tevredenheid van ondernemers wordt gemeten in het kader van "MKB-vriendelijkste gemeente" (zie www.mkbvriendelijkstegemeente.nl).
	Er moet wat afgesproken worden over de bestuurlijke verantwoording naar de gemeenteraden toe over de voortgang van de uitvoering van de Strategische Agenda. De gemeenteraad wil graag bij de uitwerking van de definitieve Strategische Agenda de vormgeving van de verantwoording aantreffen.	De colleges zullen regelmatig voortgangsrapportages ontvangen over de Strategische agenda. Deze worden vastgesteld door de stuurgroep. Het betreft informatie over het op koers zijn ten aanzien van de hoofdoelen. In het Uitvoeringsprogramma worden de projecten genoemd. Over elk project wordt een apart besluit genomen door de verantwoordelijke partners. Hier worden de Raden (via hun colleges) bij betrokken.
Scherpenzeel	Het is positief dat de onderwijs-/kennisinstellingen en de ondernemers actief betrokken worden bij de totstandkoming van de nieuwe Strategische Agenda. Ook de inwoners zullen actief betrokken moeten worden bij de inhoud van dit document, zodat ook de inwoners meer bekend kunnen zijn met hetgeen de FoodValley regio voor staat.	De voortgangsinformatie wordt aangeboden in een uitgebreide vorm voor de besturen van betrokken partners en in een korte, meer toegankelijke versie. De betrokken colleges zouden deze laatste versie op de gemeentelijke informatiepagina's kunnen opnemen en in de Huis-aan-Huis bladen te plaatsen.
	De nieuwe Strategische Agenda zal ter vaststelling aan de raden voorgelegd worden. Aandachtspunt is dat de raden niet enkel voor de ondertekening van belang zijn, maar ook betrokken moeten worden in de totstandkomings-fase van het document, om ook bij de raden draagvlak te creëren voor het document.	Door middel van het document "Op weg naar Strategische Agenda 2015-2019" hebben de besturen van de Triple Helix partners (waaronder de raden) uitgebreid de kans gekregen om zich uit te spreken. Het definitieve document zal via de betrokken colleges ook aan de raden worden voorgelegd.

	Na afronding van het proces om te komen tot de nieuwe Strategische Agenda, zal er voldoende aandacht moeten zijn voor het Uitvoeringsprogramma; met daarin beschreven de concrete programma's en projecten voor de komende vier jaren. Resultaten zullen gemonitord moeten worden, en ook hierover zal gecommuniceerd moeten worden met de inwoners. Hiermee kunnen inwoners niet enkel bekend zijn met de gestelde ambities, maar ook met de concrete resultaten die daaruit voortvloeien.	Deze aanpak willen we graag overnemen. Naast monitoring op het niveau van de voortgang van de Strategische Agenda als een geheel en monitoring op het niveau van projecten willen we een communicatiestrategie voorstellen die enerzijds de benodigde informatie voor de bestuurders van de triple helix partners verschaft en anderzijds de inwoners informeert op een wijze die zowel qua inhoud als medium laagdrempelig en aantrekkelijk is.
	De basis voor zowel de Strategische Agenda, als voor het Uitvoeringsprogramma, is een goede verbinding tussen de overheid, ondernemers en de onderwijs-/kennisinstellingen is. De overheid geldt hierbij als voorwaarde scheppend; de onderwijs-/kennisinstellingen en de ondernemers zullen ter afstemming ook meer het gesprek met elkaar moeten aangaan.	Hiermee zijn we het helemaal eens.
	Een goede focus, en zeer zeker ook een goede branding, moeten ervoor gaan zorgen dat de met elkaar opgestelde kaders voor de komende jaren, in de vorm van concrete programma's en projecten daadwerkelijke gerealiseerd worden en dat het merk 'Regio FoodValley' als zodanig herkenbaar is.	Ook hier zijn we het mee eens.
	De aanleg van glasvezel, en ook de vermindering van voedselverspilling, in de vorm van concrete projecten, verdienen de aankomende jaren aandacht. Vanuit de gemeente Scherpenzeel bezien zullen beide punten onderdeel moeten gaan vormen van het Uitvoeringsprogramma.	Glasvezel is als zodanig onderdeel van de gewenste versterking van de digitale infrastructuur binnen en buiten de bebouwde kom. Het tegengaan van verspilling komt terug in de Voedselvisie. Beide doelen onderschrijven we maar of ze concreet kunnen worden ingevuld hangt af van de projecten op dat gebied die worden vergezeld van een verantwoordelijke trekker en financiering. Voor elk project wordt een apart besluit door verantwoordelijke partners genomen.
Veenendaal	Wij vragen uw aandacht dat de in dit document aangebrachte focus niet uit het oog wordt verloren.	Samen met de Triple Helixpartners Onderwijs en Ondernemers zien we er nauwlettend op toe dat deze focus in het document blijft.
	De gemeente stemt in met de gezamenlijke Triple Helix aanpak en de in de nota geschetste rolverdeling tussen de drie O's met daarin ondermeer leidende rollen voor de ondernemers en onderwijsinstellingen en de wat meer terughouden, faciliterende rol voor de regionale overheid.	We zullen deze rolverdeling behouden in de Strategische Agenda en doorvoeren in het Uitvoeringsprogramma.

	Instemming met de aangebrachte focus en beperking van de breedte van de samenwerking tot de onderwerpen 'Economie & Werkgelegenheid' en 'Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Mobiliteit'. De vraag is om de focus hierop te beperken maar voldoende oog te houden voor milieu- en duurzaamheidsaspecten.	De focus is bepaald door de drie partners. Zij hebben binnen deze focus oog voor milieu- en duurzaamheidsaspecten.
	De relatie tussen Stichting Foodvalley.nl en Regio FoodValley; het kan toch niet zo zijn dat de één de ander de wet voorschrijft. Pleidooi om toch vooral de gelederen te sluiten.	Tussen Stichting en Regio zijn werkafspraken gemaakt. De Stichting is betrokken bij het opstellen van de notitie "Op weg naar Strategische Agenda 2015-2019". De stuurgroep gaat een gesprek aan met de Stichting over verdere verbetering van de samenwerking. Daarin zullen de vanuit de raden ontvangen signalen worden meegenomen.
	Kennisvalorisatie van de schat aan kennis van FoodValley/Wageningen UR: hier valt wellicht nog veel winst te behalen. Suggestie van een kennismakelaar is geopperd die hier wezenlijk handen en voeten aan zou kunnen geven.	Kennisvalorisatie is een van de kernpunten in de Strategische Agenda. Ter voorbereiding van de het Uitvoeringsprogramma zijn partijen uitgenodigd om met concrete voorstellen te komen. Bij de projecttrekker ligt de verantwoordelijkheid om dit project verder vorm te geven.
	Aandacht voor resultaatmeting, (jaarlijkse) rapportering over de voortgang van de uitvoering van de agenda en bereikte resultaten. Dit kan er mede toe bijdragen dat de betrokkenheid van de raad bij FoodValley, het "hart voor FoodValley" vergroot wordt. Wat dat betreft biedt de passage over meting en indicatoren perspectief.	We zullen zorgen voor jaarlijkse voortgangsberichten over het Uitvoeringsprogramma en de Strategische Agenda. Het is aan de B&W's om op adequate wijze hun raden te informeren.
Wageningen	De notitie "Op weg naar Strategische Agenda" is besproken in een raadscommissie. Deze commissie kan zich vinden in de notitie. De raad van Wageningen waardeert de nieuwe aanpak van het opstellen van de Strategische Agenda en de grote betrokkenheid van onderwijs en ondernemers daarbij. De raad vindt dat duurzaamheid een integraal onderdeel moet uitmaken van de opgaven in de Strategische Agenda. De raad beklemtoont het belang van innovatie voor het MKB voor starters en doorstarters.	De stuurgroep deelt de opvattingen van de raad van Wageningen.